

Sygn. akt IV P 104/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 stycznia 2018 r.

Sąd Rejonowy w Człuchowie IV Wydział Pracy

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Sądu Rejonowego Marek Osowicki
Ławnicy:	Renata Kiedrowicz, Jan Poczekajło
Protokolant:	sekretarz sądowy Anna Górską

po rozpoznaniu w dniu 20 grudnia 2017 r. w Człuchowie

sprawy z powództwa J. G.

przeciwko Izbie Administracji Skarbowej w G.

o przywrócenie do pracy

1. Przywraca powoda J. G. do pracy w pozwanej Izbie Administracji Skarbowej w G. na poprzednich warunkach.
2. Zasadza od pozwanej I. Administracji Skarbowej w G. na rzecz powoda J. G. kwotę 180 zł tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt IV P 104/17

UZASADNIENIE

Pełnomocnik powoda J. G. wniósł przeciwko Izbie Administracji Skarbowej w G. powództwo o przywrócenie powoda do pracy na dotychczasowym stanowisku w Urzędzie Skarbowym w C.. W uzasadnieniu pozwu podniósł, że powód był zatrudniony u pozwanego na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony na stanowisku starszego eksperta skarbowego w pełnym wymiarze czasu pracy. Z dniem 31 sierpnia 2011r. jego stosunek pracy wygasł na podstawie art. 170 ust. 1 pkt 1 ustawy z 16 listopada 2016 r. przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej. Powód był pracownikiem administracji podatkowej o długoletnim stażu (24 lata), z szeroką i na bieżąco aktualizowaną wiedzą prawnopodatkową i administracyjną. W przypadku nieobecności kierownika referatu powód pełnił jego obowiązki oraz był rzecznikiem prasowym urzędu. Powód w trakcie całego okresu pracy w Urzędzie Skarbowym w C. otrzymywał pozytywne oceny swojej pracy ostatnio powyżej oczekiwań. Powód jeszcze 25 kwietnia 2017 roku, na cztery dni przed przekazaniem propozycji pracy pracownikom I. Administracji Skarbowej w G. świadczącym pracę w Urzędzie Skarbowym w C., powód otrzymał nagrodę indywidualną za I kwartał 2017 r. Powód podjął starania u Dyrektora (...) w G. i w Zespole do monitorowania realizacji porozumienia z 1 marca 2017 r. (powołanego Zarządzeniem nr 35 Szefa KAS z 13 marca 2017 r.) za pośrednictwem Dyrektora I. Administracji Skarbowej w G. celem powtórnego rozpatrzenia i złożenia mu propozycji pracy. Dyrektor I. Administracji Skarbowej w G. poinformował, iż zgodnie z art. 170 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. ustawy przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej, wobec braku przedstawienia propozycji określającej nowe warunki zatrudnienia, stosunek

pracy powoda wygasa z dniem 31 sierpnia 2017 roku. Dnia 1 marca 2017 roku w G. zostało zawarte porozumienie w sprawie zabezpieczenia praw i interesów pracowników oraz funkcjonariuszy oraz zabezpieczenia realizacji zadań organów państwa w związku z wdrożeniem Krajowej Administracji Skarbowej” pomiędzy M. B., Szefem Krajowej Administracji Skarbowej, Sekretarzem S. w Ministerstwie Finansów a (...) z siedzibą w G.. § 2 powyższego porozumienia, de facto zobowiązuje szefa KAS do przedstawienia pisemnej propozycji pracy pracownikom KAS chyba, że spełnione zostaną przesłanki określone: wart. 144 ust. 1 ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej i w art. 2 pkt 2b ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne albo osoby te pobierają świadczenia emerytalne lub nabyły uprawnienia do tych świadczeń. Powód nigdy nie był współpracownikiem wyżej wspomnianych organów bezpieczeństwa państwa, nie był w nich zatrudniony ani nie pełnił w nich służby zawodowej. Powód z nieznanych przyczyn został w powyższej procedurze pominięty. W referacie kontroli skarbowej Urzędu Skarbowego w C., gdzie świadczył pracę powód, zatrudnionych było jeszcze 5 pracowników, z pośród których wszyscy otrzymali od Dyrektora I. Administracji Skarbowej propozycję dalszej pracy.

Pełnomocnik pozwanego w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu sprzeciwu pełnomocnik pozwanego podniósł, iż pozwany nie naruszył przepisów o wygaśnięciu stosunku pracy wynikających z ustawy z 16 listopada 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbową (Dz.U. z.2016 r., poz. 1948 ze zm.). Instytucja wygaśnięcia stosunku pracy jest znana prawu pracy i jest jednym z prawnie dopuszczalnych sposobów ustania stosunku pracy. Możliwość taką przewiduje art. 63 Kodeksu pracy w myśl, którego umowa o pracę wygasa w przypadkach określonych w kodeksie oraz przepisach szczególnych. Takim przepisem szczególnym jest art. 170 ust. 1 pkt 1 (...).

Zdaniem pozwanego w warunkach niniejszej sprawy oznacza to, że kontrola sądu sprowadza się do tego czy dana osoba była pracownikiem i czy w danym terminie otrzymała propozycję nowych warunków pracy czy nie, czyli czy zostały spełnione ustawowe przesłanki wygaśnięcia stosunku pracy. Nie obejmuje uprawnienia do badania przyczyn wygaśnięcia stosunku pracy (zasadności przedstawienia bądź nie przedstawienia pracownikowi propozycji określających nowe warunki zatrudnienia). Żadne przepisy prawa nie nakładają na Dyrektora I. Administracji Skarbowej obowiązku przedłożenia propozycji określającej nowe warunki zatrudnienia albo pełnienia służby wszystkim dotychczasowym pracownikom, funkcjonariuszom. Zatem wygaśnięcie z dniem 31 sierpnia 2017 r. stosunku pracy powoda nie było następstwem naruszenia przez pracodawcę przepisów o wygaśnięciu stosunku pracy wynikających z ustawy wprowadzającej KAS. Wręczane propozycje zatrudnienia lub pełnienia służby poszczególnym osobom przygotowywane były z uwzględnieniem: potrzeb kadrowych w jednostkach organizacyjnych (...) w G., funduszu płac pozostającego w dyspozycji (...) na 2017 r., wytycznych Szefa KAS co do minimalnej liczby funkcjonariuszy stanowiących obsadę (...)skarbowej, ewolucji struktury i zadań jednostek KAS, przebiegu dotychczasowego zatrudnienia, kwalifikacji zawodowych i miejsca zamieszkania.

Brak propozycji powodowi zatrudnienia nie był spowodowany okolicznościami, które można uznać za dyskryminujące.

Sąd ustalił co następuje:

Powód J. G. był zatrudniony w Urzędzie Skarbowym w C. od 13.09.1993 r. do 31.08.2017 r. ostatnio jako starszy ekspert skarbowy.

(dowód: świadectwo pracy powoda k. 27, akta osobowe powoda, umowa o pracę k. B-7).

Powód 25 kwietnia 2017 roku, otrzymał nagrodę indywidualną za I kwartał 2017 r.

(dowód: zeznania świadków J. H. (1) k.103 od 00:18:32 do 00:20:59 i I. K. (1) k.104 od 00:52:12 do 01:02:42).

Powód w trakcie całego okresu pracy w Urzędzie Skarbowym w C. otrzymywał pozytywne oceny swojej pracy powyżej oczekiwania.

(dowód: ocena okresowa K.30-39, akta osobowe powoda ocena okresowa k. B-/194 i B/207).

Powód był osobą wyjątkową nadającą się pod względem charakteru, etyki, umiejętności, wiedzy do pracy w urzędzie, był pracownikiem idealnym. Zawsze był oceniany ponad przeciętnie. Bardzo często zlecano mu zadania dodatkowe. Naczelnik Urzędu Skarbowego w C. miała duże zaufania do powoda. Powód bardzo szybko nawiązywał właściwy kontakt, bardzo sprawnie przekazywał uwagi, powód zawsze przychodził wcześniej do pracy , nie było też zastrzeżeń do terminowości wykonywanych obowiązków. Jeżeli chodzi o referat powoda to nie zmieniła się jego struktura organizacyjna poza tym, że jest o jednego pracownika mniej.

(dowód: zeznania świadków J. H. (1) k.103 od 00:12:30 do 00:15:01 i I. K. (1) k.104 od 00:34:27 do 00:36:57).

Powód do 31.05.2017 r. nie otrzymał propozycji pracy w (...) w G. , powód składał odwołania, mimo to jego stosunek pracy z dniem 31 sierpnia 2017r. wygasł na podstawie art. 170 ust. 1 pkt 1 ustawy z 16 listopada 2016 r. przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej.

(bezsporne).

Sąd zważył co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie.

Przepis art. 165 ust. 7 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej ustawa z 16 listopada 2016 r. (Dz.U.2016.1948 z 2016.12.02) stanowi, że Dyrektor Krajowej (...) Skarbowej, dyrektor izby administracji skarbowej oraz dyrektor Krajowej Szkoły Skarbowości składają odpowiednio pracownikom oraz funkcjonariuszom, w terminie do dnia 31 maja 2017 r., pisemną propozycję określającą nowe warunki zatrudnienia albo pełnienia służby, która uwzględnia posiadane kwalifikacje i przebieg dotychczasowej pracy lub służby, a także dotychczasowe miejsce zamieszkania. Ustawodawca przewidział w art. 170 ust. 1 wyżej cytowanej ustawy skutek wygaśnięcia stosunków pracy lub służbowych w przypadku nieotrzymania przez osoby zatrudnione w jednostkach KAS i osoby pełniące służbę w jednostkach KAS pisemnej propozycji określającej nowe warunki zatrudnienia albo pełnienia służby oraz odmowy przyjęcia otrzymanych propozycji. Zgodzić należy przyjąć, że ustawodawca pozostawił organom autonomiczne prawo do decydowania o tym czy w ogóle danej osobie złożona zostanie propozycja dalszego zatrudnienia bądź służby, jak i wyboru rodzaju dalszego zatrudnienia. Zastosowanie przedstawionej konstrukcji wygaśnięcia stosunków pracy i stosunków służby w razie niezłożenia pisemnej propozycji nowych warunków pracy i służby prowadzi do destabilizacji trwałości tych stosunków. Złożenie lub niezłożenie tej propozycji jest pozostawione swobodnemu uznaniu organu dokonującemu czynności prawnych w stosunkach pracy lub stosunkach służby. Działanie lub zaniechanie podmiotu, który jest uprawniony do złożenia propozycji, podlegają kontroli sądowej tylko w granicach klauzuli generalnej nadużycia prawa (w terminologii prawa administracyjnego - nadużycia władzy).

Z godnie z zapewnieniami Ministerstwa Finansów redukcja zatrudnienia miała nastąpić przede wszystkim w wyniku naturalnych odejść pracowników i funkcjonariuszy na emeryturę oraz likwidacji wakatów oraz zgodnie z ustawą o KAS propozycji kontynuowania pracy nie miały otrzymać osoby, które były zatrudnione albo pełniły służbę w organach bezpieczeństwa państwa w czasach PRL. Według ministerstwa przepisy wprowadzające ustawę o KAS jasno precyzują, jakim i kryteriami mają kierować się dyrektorzy składając propozycję pracy bądź służby. Kryteriami tymi są: posiadane przez pracownika/funkcjonariusza kwalifikacje, przebieg dotychczasowej pracy lub służby, dotychczasowe miejsce zamieszkania. Niedopuszczalnym jest, aby przy określaniu propozycji pracy bądź służby poza dobrem Krajowej Administracji Skarbowej uwzględnione zostały inne kryteria pozaustawowe. Propozycje pracy bądź służby muszą opierać się na przepisach prawa oraz być transparentne i sprawiedliwe dla wszystkich pracowników i funkcjonariuszy Krajowej Administracji Skarbowej (vide: pismo Sekretarza S. w Ministerstwie Finansów Szefa Krajowej Administracji Skarbowej z 25.04.2017 r. k.73-74).

W ocenie sądu pracownikowi urzędu skarbowego, którego stosunek pracy wygasł z mocy przepisu art. 170 ust. 1 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej ustawa z 16 listopada 2016 r. stosownie

do przepisu art. 63 k.p. i 67 k.p. oraz art. 45 Konstytucji przysługuje odwołanie do sądu i roszczenia wynikające z art. 56 k.p w zw. z art. 8 k.p.

Sąd zgadza się w pełni ze stanowiskiem zaprezentowanym w wyroku Sądu Najwyższego z 24 września 2009 r. II PK 58/09, dotyczącym podobnej sytuacji, iż rozpoznając sprawę z powództwa pracownika o odszkodowanie z tytułu niezgodnego z prawem wygaśnięcia stosunku pracy na podstawie art. 67 k.p. w związku z art. 56 k.p. i art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 29 grudnia 2005 r. o przekształceniach i zmianach w podziale zadań i kompetencji organów państwowych właściwych w sprawach łączności, radiofonii i telewizji (Dz.U. Nr 267, poz. 2258 ze zm.) oraz art. 63 k.p., sąd pracy może dokonać oceny czynności pracodawcy dotyczących niezaproponowania pracownikowi warunków pracy i płacy na dalszy okres w kontekście zasad współzycia społecznego.

Należy podzielić wyrażony w powyższym wyroku pogląd, że sąd pracy ma prawo badać przyczyny niezłożenia pracownikowi propozycji dalszego zatrudnienia, choćby w kontekście zakazu dyskryminacji (art. 11³ k.p. oraz art. 18^{3a} i 18^{3b} k.p.) albo naruszenia prawa (art. 67 k.p.), obejścia prawa lub naruszenia zasad współzycia społecznego (**art. 8 k.p.**). Klauzule generalne zasad współzycia społecznego i społeczno-gospodarczego przeznaczenia prawa stosuje się w sytuacji, gdy podmiot uprawniony korzysta z przysługującego mu prawa podmiotowego w sposób niemożliwy do zaakceptowania, naruszający powszechnie podzielane poczucie sprawiedliwości i przyzwoitości.

Samo wygaśnięcie stosunków pracy powoda - co nastąpiło z mocy prawa - nie może być uznane za sprzeczne z prawem, ponieważ skutek ten przewidywała bezpośrednio ustawa. Dotychczasowe orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego aprobowало możliwość ustawowego wygaszania stosunków pracy w wyjątkowych sytuacjach np. w związku z reformą administracji (zobacz: orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego K 1/99, K 24/02, P 5/04).

Stosownie do przepisu art. 67 k.p. w odniesieniu do roszczeń pracownika związanych z wygaśnięciem umowy o pracę stosuje się odpowiednio art. 56-61 k.p. Termin ich dochodzenia wynosi 14 dni od dnia wygaśnięcia umowy (art. 264 § 2 k.p.).

W niniejszej sprawie, zdaniem sądu, nie złożenie powodowi propozycji pracy w KAS skutkujące wygaśnięciem stosunku pracy powoda ex lege z dniem 31.08.2017 r. narusza zasady współzycia społecznego określone w przepisie art. 8 k.p.

W przedmiotowej sprawie organ KAS nie wykazał żadnych obiektywnych przesłanek uzasadniających nie złożenie powodowi propozycji pracy w (...) w G., w tym przewidzianych w treści przepisu art. 144 ust. 1 ustawy z 16 listopada 2016 r. o KAS.

Brak jakichkolwiek konkretnych kryteriów, którymi organ winien kierować się w przedkładaniu albo propozycji służby w KAS albo propozycji pracy stanowi zaniechanie ustawodawcze - (tak też WSA w Olsztynie w wyroku z dnia 19 października 2017 r. sygn. akt II SA/Ol 672/17 traktując to jako pominięcie ustawodawcze).

Mając na uwadze wysokie kwalifikacje powoda, posiadanie tytułu magistra administracji, ponad dwudziestotrzyletni staż pracy w urzędzie skarbowym, ostatnio na stanowisku starszego eksperta skarbowego oraz wysoką ocenę pracy powoda przejawiającą się w przyznawanych mu nagrodach indywidualnych i ocenie okresowej na poziomie powyżej oczekiwań oraz wiek powoda w ocenie sądu brak propozycji zatrudnienia dla powoda stanowi nadużycie prawa w rozumieniu przepisu art. 8 k.p.

Należy mieć też na względzie, iż przełożeni powoda bardzo wysoko oceniali jego poziom pracy i stosunek do obowiązków pracowniczych oraz jego kulturę osobistą, co wynika z wiarygodnych zeznań byłej naczelnik urzędu I. K. i kierownika referatu powoda J. H..

Zaznaczyć też należy, iż nie zmieniła się struktura organizacyjna referatu powoda.

Jak wynika z wytycznych Sądu Najwyższego okoliczności przemawiające za ochroną pracownika uwzględnia się w stosunku do pracowników sumiennie i starannie wykonujących obowiązki pracownicze i przestrzegających dyscypliny pracy a do takich pracowników należy powód.

Mając na uwadze powyższe sąd na podstawie art. 56 k.p. w zw. z art. 8 k.p. stosownie do żądania pozwu sąd przywrócił powoda do pracy w Izbie Administracji Skarbowej w G. na poprzednich warunkach.

O kosztach procesu sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. i § 9 ust. 1 pkt. 1 w zw. z 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804 ze zm.), zasadzając od pozwanego na rzecz powoda kwotę 180 zł tytułem kosztów procesu.